

Jan Przybyłowski

Wprowadzenie

Warszawskie Studia Pastoralne 20, 7-9

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WPROWADZENIE

Introduction

Kościół współczesny jest bardzo mocno związany ze światem, w którym rodzina ludzka wypełnia plan stwórczy Boga. Lud Boży, działając w świecie, „może poważnie przyczynić się do tego, aby rodzina ludzka i jej historia stawały się bardziej ludzkie” (KDK 40). Jego wkład polega przede wszystkim na promowaniu godności osoby oraz więzi społecznych między ludźmi. Niemniej ważne jest również promowanie duchowych wartości, a także ochrona ludzkiej wolności.

Współczesny postęp umożliwia rozwój zewnętrzny człowieka. Kościół, głosząc Ewangelię, naucza, że wartość człowieka nie wynika z tego, co „ma”, ale z tego, kim „jest”. Ta myśl zawarta jest w Konstytucji *Gaudium et spes*. „Aktywność ludzka, jak pochodzi od człowieka, tak też ku niemu się skierowuje (...). Jeżeli się dobrze pojmuje wzrost, jest on wart więcej, aniżeli zewnętrzne bogactwa, jakie można zdobyć (...). Podobnie więcej jest warte to wszystko, co ludzie czynią dla wprowadzenia większej sprawiedliwości, szerszego braterstwa, bardziej ludzkiego uporządkowania dziedziny powiązań społecznych, aniżeli postęp techniczny (...). Stąd normą aktywności ludzkiej jest to, żeby zgodnie z planem Bożym i wolą Bożą odpowiadać prawdziwemu dobru rodzaju ludzkiego i pozwolić człowiekowi na realizowanie i wypełnianie pełnego

swojego powołania bądź indywidualnie, bądź społecznie” (KDK 35). Ojcowie soborowi nauczają dalej: „Porządek (rzeczy) stale trzeba rozwijać, opierać na prawdzie, budować w sprawiedliwości, ożywiać miłością; w wolności zaś powinno się odnajdywać coraz pełniejszą ludzką równowagę. Żeby tego dokonać, trzeba wprowadzić odnowę w sposobie myślenia i szeroko zakrojone przemiany życia społecznego. Duch Boży, który przedziwną opatrnością kieruje biegiem czasu i odnawia oblicze ziemi, pomaga tej ewolucji” (KDK 26). W tym kontekście należy zapoznawać się z pierwszą częścią kolejnego numeru „Warszawskich Studiów Pastoralnych”, zatytułowaną: „Przemiany społeczno-kulturowe”.

„Posiadanie” rzeczy, albo dążenie do „posiadania” drugiej osoby nie doskonali podmiotu ludzkiego, jeśli nie przyczynia się do dojrzewania i wzbogacenia jego „być”, czyli do urzeczywistnienia powołania ludzkiego jako takiego. W stwórczy plan realizowany w świecie wpisane są małżeństwo i rodzina. Ponieważ Boży plan względem małżeństwa i rodziny dotyczy życia ludzi w konkretnych, społeczno-kulturowych uwarunkowaniach codzienności, dlatego Kościół, chcąc spełnić swoją posługę, musi dołożyć starań, aby poznać również stosunki, w których urzeczywistnia się dzisiaj małżeństwo i rodzina. Dobro wspólne małżeństw wynika z przysięgi małżeńskiej: „ślubuję ci miłość, wierność i uczciwość małżeńska oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci”. Małżeńska komunია, która ma swoje korzenie w naturalnym uzupełnieniu się męczyzny i kobiety, jest wzmacniana przez osobistą wolę małżonków dzielenia całego programu życia, tego co mają i tego czym są. Małżonkowie powołani są do ciągłego wzrostu w tej komunii poprzez codzienną wierność małżeńskiej obietnicy obopólnego, całkowitego daru (Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Familiaris consortio*, 19). Tym problemom poświęcone są

prace badawcze umieszczone w drugiej części tego numeru „Warszawskich Studiów Pastoralnych”.

Trzecia część zatytułowana: „Teologia stosowana” zawiera artykuły ukazujące praktyczne aspekty wiedzy teologicznej w połączeniu z innymi dyscyplinami naukowymi. Z udziału człowieka w realizacji planu stwórczego wynika obowiązek angażowania się chrześcijan w sprawę rozwoju ludzkości. Nie jest to jednak powinność indywidualistyczna, gdyż właściwy postęp ludzkości jest dziełem wspólnym, a nie sumą odizolowanych wysiłków indywidualnego człowieka. W prawdziwym rozwoju należy brać pod uwagę innych ludzi, gdyż inaczej ulegnie on przerostowi i wypaczeniu. Każdy człowiek ma prawo do własnego, pełnego rozwoju, który powinien obejmować aspekty ekonomiczne i społeczne, a także musi uwzględniać jego tożsamość kulturową i otwarcie się na rzeczywistość transcendentną. Dlatego nie można traktować potrzeby rozwoju jako pretekstu do narzucania innym własnego sposobu życia czy własnej wiary religijnej, lub własnego „prawa”. Teologia stosowana pozwala poszukiwać możliwości dialogu i współpracy wszystkich ludzi dla dobra postępu ludzkiego.

Szanowni Czytelnicy, zachęcam do podejmowania współpracy z naszym Czasopismem. Jest to prawdziwe forum wymiany naukowej i „miejsce” owocnego dialogu ludzi poszukujących Prawdy. Dlatego każdy materiał nadesłany do Redakcji jest uważnie czytany. Lektura zawsze pozwala lepiej poznać Autora artykułu i najczęściej nawiązuje się przynosząc dobre owoce naukowej współpracy. Tym, którzy dzielą się owocami swojej pracy badawczej i nadsyłają materiały do „Warszawskich Studiów Pastoralnych” bardzo serdecznie dziękuję i życzę dalszych sukcesów w twórczej pracy.

ks. Jan Przybyłowski